

[Úvodní Stránka](#) > ... > [Vaše Práva](#) > [Oběti Trestných Činů](#) > [Práva Obětí Trestných Činů – Podle Zemí](#) > 1 - Má práva v případě, že se stanu obětí trestného činu

1 - Má práva v případě, že se stanu obětí trestného činu

Jaké informace mohu obdržet od odpovědných orgánů (například policie, státního zástupce) poté, co dojde k trestnému činu, avšak ještě předtím, než tento trestný čin oznámím?

Brožura „Práva oběti trestného činu“ vydaná finským ministerstvem spravedlnosti obsahuje informace, na jejichž poskytnutí ze strany odpovědných orgánů mají oběti trestných činů právo. Brožura přináší stručné informace o tom, jak oznámit trestný čin, o službách podpory pro oběti, právní pomoci, možnosti získání ochrany, způsobu, jak žádat o odškodnění, právu na tlumočení a překlad dokumentů a o mediaci v trestních věcech. Brožura, kterou lze vytisknout, je určena k distribuci obětem a slouží jako pomůcka při komunikaci, zejména při práci policie a jiných orgánů činných v trestním řízení. Brožuru mohou využít také justiční orgány, služby podpory pro oběti a další osoby, které přicházejí do styku s oběťmi trestných činů.

Informace poskytované obětem se mohou lišit v závislosti na jejich potřebách, osobních okolnostech a typu nebo povaze trestného činu.

Nežiji v zemi EU, ve které k trestnému činu došlo (platí pro občany EU i pro občany třetích zemí). Jak jsou má práva chráněna?

I když byl trestný čin spáchán v jiné zemi, může vám být poskytnuta podpora a poradenství. Pokud jste se stali obětí trestného činu v jiném členském státě EU, může orgán činný v trestním řízení v určitých případech předat vaše oznámení o trestném činu nebo již zahájené přípravné řízení orgánům jiného členského státu EU. K tomu může dojít například tehdy, jde-li o závažný trestný čin nebo pokud jste nemohli nahlásit trestný čin ve státě, kde byl spáchán. U závažných trestných činů lze zvážit i předání mimo EU.

Pokud jste se stali obětí obchodování s lidmi, máte nárok na služby Systému pomoci pro oběti obchodování s lidmi, i když byl trestný čin spáchán v jiné zemi. Státní zástupce rozhodne, zda zahájit přípravné řízení týkající se podezření ze spáchání trestného činu obchodování s lidmi ve Finsku, či nikoli.

Pokud trestný čin oznámím, jaké informace mi budou poskytnuty?

Policie a další orgány činné v trestním řízení vám poskytnou informace o službách podpory pro oběti, o tom, jak oznámit trestný čin, o právní pomoci, o možnosti získání ochrany, o tom, jak žádat o odškodnění, o právu na tlumočnické a překladatelské služby, mediaci v trestních věcech, právu na informace o jednání ve věci, právu být informován o propuštění pachatele z vězení nebo z vazby, o způsobu, jak podat stížnost na jednání odpovědných orgánů, o postupu pro oběti trestných činů, které nemají bydliště v zemi, kde byl trestný čin spáchán, a kontaktní údaje pro jakékoli dotazy týkající se případu. Uvedená práva jsou popsána v brožuře „Práva oběti trestného činu“.

Výše uvedené informace nemusí být nutně poskytnuty při oznámení trestného činu, zejména pokud trestný čin oznámíte elektronicky. Policie vás o těchto právech bude informovat při výslechu. Orgán činný v trestním řízení vás bude informovat, pokud vaše oznámení nepovede k zahájení přípravného řízení nebo v případě, že přípravné řízení bude přerušeno nebo skončeno.

Mám nárok na bezplatné tlumočnické nebo překladatelské služby (při jednání s policií nebo s jinými orgány nebo během vyšetřování a soudního řízení)?

V průběhu přípravného řízení a soudního řízení máte právo používat finštinu nebo švédštinu. Pokud jste Sámové, máte právo používat na sámském území jazyk Sámů. Příslušné orgány musí v případě potřeby zajistit tlumočnické služby. Pokud nemluvíte finskými úředními jazyky, máte právo použít jazyk, který znáte, v jakýchkoli situacích souvisejících s vyšetřováním trestného činu. V případě potřeby musí příslušné orgány zajistit tlumočení do jazyka, který znáte. Příslušné orgány musí rovněž zajistit tlumočení během vyšetřování a soudního řízení, pokud používáte znakový jazyk nebo pokud potřebujete tlumočení kvůli smyslové nebo řečové vadě. Tlumočnické je povinen zachovávat mlčenlivost. Odměnu tlumočnicka hradí stát.

Můžete požádat o překlad některých klíčových dokumentů. Pokud pro vaši právní ochranu není vyžadován písemný překlad dokumentu, může být překlad poskytnut ústně. V některých případech vám může být poskytnut pouze překlad části dokumentu nebo výtahu z něj.

Během přípravného řízení máte právo obdržet překlad písemného potvrzení vašeho oznámení trestného činu, rozhodnutí o zastavení vyšetřování a v případě potřeby rovněž jakýchkoli dalších dokumentů, jež jsou pro daný případ podstatné. Od státního zástupce můžete obdržet překlad rozhodnutí o zastavení trestního stíhání.

U soudu máte právo obdržet překlad rozsudku, oznámení týkajícího se času a místa soudního jednání a v případě potřeby jakýchkoli dalších dokumentů, jež jsou pro daný případ podstatné.

Jak příslušné orgány zajistí, abych jim při komunikaci rozuměl a bylo mi rozuměno (v případě dětí nebo zdravotně postižených osob)?

Příslušné orgány musí zajistit, aby tlumočnické služby byly k dispozici během přípravného řízení a soudního řízení, pokud používáte znakový jazyk nebo pokud potřebujete tlumočení kvůli smyslové nebo řečové vadě.

Brožura „Práva oběti trestného činu“ je k dispozici také v jednoduchém jazyce. Brožura „Pokud se stanete obětí trestného činu“ je k dispozici v jednoduchém i ve znakovém jazyce.

Vyšetřovatelé trestných činů páchaných na dětech absolvovali speciální výcvik zahrnující postupy, jak v trestním řízení jednat s dítětem a jak s ním vést výslech. V určitých případech může být dítě vyslechnuto také psychologem specializovaným na výslechy dětí.

Podpora pro oběti

Kdo poskytuje podporu pro oběti?

Možná budete potřebovat lékařskou pomoc nebo jiné služby sociální a zdravotní péče, například pohotovostní sociální služby, nemocniční ošetření nebo fyzickou a duševní rehabilitaci. Tyto služby můžete využívat za stejných podmínek jako všichni ostatní klienti.

Podporu, poradenství a vedení poskytuje obětem trestných činů velké množství organizací. Podpora pro oběti trestné činnosti Finsko (*Rikosuhripäivystys*) poskytuje pomoc v případě jakéhokoli druhu trestného činu a trestního řízení, jakož i poradenství týkající se práv obětí. Pokud se stanete obětí domácího násilí, můžete žádat o ochranu a podporu v azylových domech. V některých oblastech je k dispozici zvláštní podpora pro oběti sexuálně motivovaných trestných činů a pro přistěhovalkyně. Pro oběti obchodování s lidmi existuje samostatný systém pomoci. K těmto službám vám bude umožněn přístup za určitých podmínek.

Na služby podpory se můžete obrátit, i když trestný čin neoznámíte. S vaším souhlasem může policie nebo jiný orgán činný v trestním řízení předat vaše kontaktní údaje službě podpory, která vás poté kontaktuje.

Bude mě policie o možnostech podpory automaticky informovat?

Pokud potřebujete zvláštní ochranu nebo pokud to naopak vyžaduje povaha trestného činu nebo vaše osobní situace, policie s vaším souhlasem předá vaše kontaktní údaje organizaci pro podporu. Policie by vám měla sdělit informace o dostupné podpoře pro oběti obchodování s lidmi, a budete-li souhlasit, navrhnout, abyste byli přijati do Systému pomoci pro oběti obchodování s lidmi.

Jak je chráněno mé soukromí?

V zájmu ochrany vašeho soukromí může soud za určitých podmínek projednat případ bez přítomnosti veřejnosti a nařídit, aby byly dokumenty k případu a rozsudek v nezbytném rozsahu utajeny. Můžete o to požádat soud. Soud může v některých případech také nařídit utajení vaší totožnosti. To platí pro sexuálně motivované trestné činy apod.

Musím trestný čin oznámit ještě předtím, než získám přístup k podpoře pro oběti?

Ne, nemusíte.

Osobní ochrana v případě, že jsem v nebezpečí

Jaké druhy ochrany jsou k dispozici?

V některých případech můžete být v soudním řízení vyslechnuti přes zobrazovací jednotku, prostřednictvím audiovizuálního spojení nebo bez přítomnosti pachatele či veřejnosti. Během výslechu můžete být v některých případech nahráváni a tento záznam může být poté použit jako důkaz v hlavním líčení, například pokud jste mladší 18 let.

V zájmu ochrany vašeho soukromí může soud za určitých podmínek projednat případ bez přítomnosti veřejnosti a nařídit, aby byly dokumenty k případu a rozsudek v nezbytném rozsahu utajeny. Můžete o to požádat soud. Soud může v některých případech také nařídit utajení vaší totožnosti. To platí pro sexuálně motivované trestné činy apod.

Soud bude vždy posuzovat opatření pro soudní řízení a ochranná opatření případ od případu s přihlédnutím ke skutečnosti, že nesmí být omezena práva na obhajobu. Rozhodnutí soudu se tak může lišit od dřívějšího posouzení.

V situacích, kdy jste ve vážném ohrožení, můžete požádat o nezveřejnění svých kontaktních údajů, nezveřejnění z důvodu osobní bezpečnosti, soudní příkaz, nebo dokonce změnu svého jména či rodného čísla. V nejzávažnějších případech můžete být přijati do programu na ochranu svědků. Další informace získáte od příslušných orgánů nebo služeb podpory. Pokud jste chráněni soudním příkazem a přestěhujete se do jiného členského státu EU a také tam pociťujete potřebu ochrany, můžete požádat soud, který vydal původní soudní příkaz, o vydání evropského ochranného příkazu.

Pokud jste se stali obětí domácího násilí nebo jste v ohrožení, mohou pro vás příslušné orgány společně vypracovat bezpečnostní plán v rámci Meziagenturní konference o hodnocení rizik (MARAC).

Pokud jste se stali obětí obchodování s lidmi, máte právo na bezpečné ubytování, které může zahrnovat různé úrovně zvláštních bezpečnostních opatření za účelem zajistit vám bezpečné bydlení. Ve vážnějších situacích může být vaše bezpečnost zajištěna ve speciální bezpečné bytové jednotce, jakož i prostřednictvím technického vybavení nebo bezpečnostních služeb. V nejzávažnějších situacích můžete být přijati do programu na ochranu svědků. Systém pomoci pro oběti obchodování s lidmi je provozován příslušnými orgány a v případě potřeby bude sloužit policii k tomu, aby vás mohla chránit.

Kdo mi může ochranu poskytnout?

Pokud jste v ohrožení, policie posoudí potřebu vaší ochrany a nezbytných opatření. Rozhodování příslušného orgánu o ochraně bude záviset na dotyčných opatřeních (viz výše). Další informace o ochranných opatřeních jsou

dostupné u příslušných orgánů nebo služeb podpory pro oběti.

Může někdo posoudit můj případ a zjistit, zda mi ze strany pachatele hrozí další nebezpečí?

Příslušné orgány v průběhu přípravného řízení a soudního řízení vyhodnotí vaše specifické potřeby ochrany a stanoví nezbytná ochranná opatření. Účelem ochranných opatření je chránit vás před dalším utrpením, zastrašováním nebo odvetou během vyšetřování a soudního řízení. Posouzení bude provedeno společně s vámi s přihlédnutím k vaší osobní charakteristice a okolnostem a povaze trestného činu.

Může někdo ze strany systému trestního soudnictví posoudit můj případ a zjistit, zda mi hrozí další nebezpečí (v průběhu vyšetřování a soudního řízení)?

Příslušné orgány v průběhu přípravného řízení a soudního řízení vyhodnotí vaše specifické potřeby ochrany a stanoví nezbytná ochranná opatření. Účelem ochranných opatření je chránit vás před dalším utrpením, zastrašováním nebo odvetou během vyšetřování a soudního řízení. Posouzení bude provedeno společně s vámi s přihlédnutím k vaší osobní charakteristice a okolnostem a povaze trestného činu.

Jaká ochrana může být poskytnuta velmi zranitelným obětem?

V situacích, kdy jste ve vážném ohrožení, můžete požádat o nezveřejnění svých kontaktních údajů, nezveřejnění z důvodu osobní bezpečnosti, soudní příkaz, nebo dokonce změnu svého jména či rodného čísla. V nejzávažnějších případech můžete být přijati do programu na ochranu svědků. Další informace získáte od příslušných orgánů nebo služeb podpory.

Jsem nezletilý – mám nějaká zvláštní práva?

Pokud jste nezletilý (mladší 18 let), jste zranitelnou obětí, a proto možná budete potřebovat zvláštní ochranná opatření. Můžete být chráněni například tak, že během vyšetřování bude váš výslech nahráván a záznam bude poté použit jako důkaz v hlavním líčení.

Pokud jste nezletilý, máte nárok na právní pomoc na náklady státu. Pokud je váš poručník podezřelý ze spáchání trestného činu proti vám, musí za něj být pro trestní řízení ustanoven náhradník.

Jste-li nezletilou obětí obchodování s lidmi, máte právo na služby Systému pomoci pro oběti obchodování s lidmi. Jste-li dětskou obětí obchodování s lidmi a nemáte povolení k pobytu, bude vám ustanoven zástupce vždy, pokud se nacházíte ve Finsku bez poručníka nebo jiného zákonného zástupce. Pokud jste dětskou obětí obchodování s lidmi a jste finským občanem nebo jste držitelem povolení k pobytu, může vám být ustanoven místo poručníka náhradník. Pokud je vyšetřování trestného činu zahájeno ve Finsku, máte jakožto nezletilá osoba nárok na státem placeného právního zástupce.

Člen mé rodiny zemřel v důsledku trestného činu – jaká jsou má práva?

Pokud má trestný čin za následek smrt oběti, jsou rodinní příslušníci oběti dle zákona v postavení poškozených, tj. obětí. Budou mít tedy stejná práva jako ostatní oběti trestných činů.

Člen mé rodiny se stal obětí trestného činu – jaká jsou má práva?

Rodinní příslušníci oběti mají rovněž přístup ke službám podpory pro oběti.

Nezletilé dítě osoby, která se ve Finsku stala obětí obchodování s lidmi, může být rovněž začleněno do Systému pomoci pro oběti obchodování s lidmi.

Mám přístup k mediačním službám? Za jakých podmínek? Bude v průběhu mediace zajištěna má bezpečnost?

Mediaci lze v trestních věcech použít, pokud s tím souhlasí jak oběť, tak osoba podezřelá ze spáchání trestného činu. Dalším požadavkem je, aby podezřelý potvrdil obecný průběh událostí a aby mediace byla v nejlepším zájmu oběti. Mediace je bezplatná, důvěrná a vždy dobrovolná a můžete ji ukončit v kterékoli fázi. Vyškolení dobrovolní mediátoři pomáhají stranám v trestní věci diskutovat o události a dohodnout se na odškodnění za případnou ztrátu nebo škodu způsobenou trestným činem. Tato služba je k dispozici v mediačních kancelářích po celé zemi.

Strany, které se účastní mediace, mají obvykle právo na to, aby byl na mediačních setkáních přítomen jejich právní zástupce nebo osoba poskytující podporu. Mediátoři pod vedením odborníků vyhodnotí a zajistí bezpečný kontakt mezi stranami konfliktu a v případě potřeby mohou proces mediace pozastavit. Mediace musí být pozastavena, pokud některá ze stran odvolá svůj souhlas nebo je důvodné se domnívat, že souhlas nebyl udělen svobodně.

Kde se mohu obeznámit s právním předpisem, v němž jsou stanovena má práva?

Mezi klíčové právní předpisy upravující práva obětí v trestním řízení patří zákon o vyšetřování trestných činů (*Esitutkintalaki*, 805/2011) a trestní řád (*Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa*, 689/1997). Právo na pomoc obětem obchodování s lidmi se řídí zákonem o přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu a o identifikaci obětí obchodování s lidmi a pomoci pro ně (*Laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta*, 746/2011). Tyto a další zákony jsou dostupné online na <https://www.finlex.fi/en/>.

■ Poslední aktualizace: 09/07/2025

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.